

Agnieszka B. Gorzkowska

akt. 05.11.2015, 10:18

Ekolodzy alarmują: stan zanieczyszczenia Morza Śródziemnego jest krytyczny

Dno morskie to wielkie plastikowe wysypisko śmieci. Basen Morza Śródziemnego jest jednym z najbardziej zatłoczonych przez statki obszarów morskich na świecie. Ponadto, Morze Śródziemne łączy się z oceanem tylko poprzez Cieśninę Gibraltarską, dlatego śmieci gromadzą się w stojącej wodzie przez setki lat. W rezultacie jest to jedno z największych skupisk plastiku na całym świecie, podobnie jak tzw. Wielka Pacyficzna Plama Śmieci na Oceanie Spokojnym - pisze z Włoch dla Wirtualnej Polski Agnieszka B. Gorzkowska.

idok na Morze Śródziemne z tunezyjskiego przylądka Ar-Ras at-Tajjib (Wikimedia Commons / Fourat)

Co roku ponad 6 milionów ton odpadów jest wyrzucanych do Morza Śródziemnego, podają

włoskie media, z czego ponad 92 proc. to materiały wykonane z niebezpiecznych dla środowiska tworzyw sztucznych. Unoszące się na falach, wszelkiego rodzaju odpadki: plastik, guma, styropian, szkło, puszki aluminiowe, wata, itd., to zaledwie minimalna część zanieczyszczenia morskiego.

70 proc. odpadków osiada na dnie morza. Badania wykazały, że średnie zagęszczenie śmieci w Morzu Śródziemnym wynosi ponad 700 odpadów na km kwadratowy o średniej masie 100 kg na km kw. Tymczasem zagęszczenie mikroplastikami (drobinki mniejsze niż 5 mm) wynosi średnio 100 mln na km kw., przy czym szczególnie groźne zagęszczenie tych mikroskopijnych elementów rejestruje się na wybrzeżach północnych Włoch, południowej Francji i północnej Sardynii.

Plastik na naszych [stołach](#)

Stan włoskich mórz bezpośrednio przyczynia się do ogromnych strat gospodarczych uderzając w turystykę i rybołówstwo. Największe zagęszczenie odpadów zarejestrowano na Morzu Adriatyckim, znanym z najintensywniejszego połowu ryb w [basenie](#) Morza Śródziemnego. Ryby, żółwie, ptaki i ssaki morskie połykające odpadki (myląc je z pożywieniem), ryzykują masowym wymarciem przez uduszenie. Jednak zatopione [śmieci](#) stanowią zagrożenie nie tylko dla różnorodności biologicznej w morzu, [plastik](#) może przetrwać setki lat i jego fragmenty poprzez łańcuch pokarmowy ryb i ptaków trafiają prędzej czy później także na nasze stoły.

Dlatego tak ważne jest podjęcie wspólnych wysiłków z udziałem wszystkich zainteresowanych stron i terytoriów. W kampanię na rzecz waloryzacji i ochrony wód morskich aktywnie włączyła się także Unia Europejska, co znalazło wyraz we wspólnej polityce morskiej w stosunku do czterech regionów: Morza Bałtyckiego, północno-wschodniego Oceanu Atlantyckiego, Morza Śródziemnego i Morza Czarne.

Unia działa

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Marine Strategy 2008/56/WE, ustanawiająca [ramy](#) działań UE na rzecz środowiska morskiego, ma na celu osiągnięcie dobrego stanu wód morskich do 2020 r., zapobieganie szkodliwej działalności człowieka, oraz ochronę i zachowanie ekosystemu morskiego. Na mocy dyrektywy, państwa członkowskie muszą przeprowadzić ocenę stanu środowiska swoich wód morskich, opracować programy, a następnie, zobowiązać się do ich wdrożenia i ciągłego monitorowania. Ma to na celu skończenie z progresywną zagładą różnorodności biologicznej i degradacją ekosystemów, przywracając je w miarę możliwości do pierwotnego stanu.

Jak dotąd [Włochy](#), Holandia i Niemcy najściślej przestrzegają reguł dyrektywy unijnej Marine Strategy. Rząd włoski przedsięwziął aktywne działania na poziomie europejskim, a także w całym rejonie basenu Morza Śródziemnego.

Włoskie ministerstwo ochrony środowiska chce włączyć w programy wszystkie zainteresowane strony: mieszkańców, rybaków, pletwonurków, hodowców ryb, przemysłowców, lokalną administrację publiczną, instytucje, organizacje ekologiczne, przedstawiciele nauki, szkoły, itd. Organizowane są sympozja i konferencje międzynarodowe, warsztaty i kampanie informacyjne.

W tym roku wdrożono rozbudowany system monitoringu ekosystemu morskiego i działań, które mogą mieć negatywny wpływ na środowisko. Jedną z takich akcji są międzynarodowe [badania](#) "Beach liter", zorganizowane w ramach kampanii "Clean-up the Med 2015" przez największą organizację ekologiczną Legambiente. Skontrolowano 87.200 m kw

wybrzeży Włoch, Algierii, Chorwacji, Grecji, Hiszpanii, Turcji, Tunezji i Portugalii. Z badań wynika, że najwięcej zanieczyszczeń znajduje się u wybrzeży Turcji, Algierii i Chorwacji. Inną inicjatywą jest włoski projekt ścisłej współpracy obywateli z instytutami naukowymi i instytucjami publicznymi CSMON-LIFE (Citizen Science MONitoring).

Strategie na rzecz środowiska morskiego to wspólne wyzwanie dla Włoch i Europy, które wymaga poważnej zmiany kulturowej, co podkreślają włoscy ekolodzy. Morze jest jednym z najcenniejszych zasobów człowieka i może stać się główną dźwignią rozwoju, jeśli tylko będziemy potrafili połączyć wzrost gospodarczy ze zrównoważonym rozwojem środowiska.